

Nieuwbrief juli 2018

Algemeen

De langste dag is geweest en het jaar is iets over de helft. Wederom veel slakken, "woelratten", ratten en rupsen.

Over de ratten verderop een stukje.

Er wordt onder de tuinders van VTV De Heeg vaak gesproken over schade door de woelrat. Een woelrat is zo'n 20 cm groot en heeft een stompe kop en een relatief korte staart. Ze nestelt in de oever van plassen, sloten, beken en rivieren en heeft een vaste holopening naar droog fouragegebied. Ze vreet hoofdzakelijk grassen, wortels van planten, zegge, etc. Volgens de NDDF, de Nederlandse Databank Flora en Fauna komt hij in het hele land voor, behalve in Zuid Limburg. Tussen 1990 en 2018 is de woelrat op één plek in Zuid Limburg waargenomen en wel ten noorden van Sittard. Daarentegen komt de molmuis, ook bergwoelmuis genoemd, uitsluitend in Zuid Limburg voor en vooral rondom Maastricht. De molmuis lijkt sprekend op de woelrat en deze twee werden voorheen ook wel als ondersoorten beschouwd.

Woelrat

Molmuis

De molmuis is gemiddeld kleiner en heeft een wat kortere staart, leeft ondergronds in zelfgegraven gangen, maar komt bij dekkingbiedende ruigte vaker boven de grond

Helaas is de woelrat volgens de begin 2017 ingetreden WNB, Wet Natuurbescherming, een beschermde diersoort en "is het niet alleen verboden de woelrat te doden, maar ook het te verontrusten of de vaste rust- of verblijfplaatsen te vernielen". Eigenlijk zou je de dieren dus gewoon rustig hun gang moeten laten gaan en je tuin overhoop laten halen.

De molmuis is ook een door de nieuwe wet beschermde diersoort, maar de Provincie Limburg heeft "vrijstelling verleend voor het opzettelijk doden of vangen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor de molmuis wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- **bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;**

- bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.”

De molmuis mag dus door ons bestreden worden. Welke methodes zijn efficiënt?

Er is de minder humane mollenklem. Wel plastic handschoenen aandoen bij het plaatsen, want anders schrikt de mensengeur de woelratten en molmuizen af. Je kunt ook met carbid de gangen beroken. Verder zijn er ultrasone mollenverjagers in de handel, waarmee je de mollen en molmuizen naar je burens verjaagt. Dat zullen deze mogelijk niet waarderen.

Humanere methoden zijn er ook.

Ton Eussen zweert bij een pluk hondenharen in een verse gangopening. Zolang hij zijn vorige hond had en diens haren gebruikte had hij geen last. Nu zijn hond bijna 2 jaar dood is, doen de molmuizen zijn tuin weer graag aan. Hij heeft eerder deze week weer haren van zijn nieuwe puppy in meerdere gangen gestopt. Let's wait and see.

Daarnaast zijn er buisvormige vallen. De gevangen beesten kunnen vervolgens **ver** van ons tuincomplex loslaten.

De gevangen beesten kan

Géén zwart plastic leggen in de wintermaanden helpt ook wat. Daaronder is het altijd iets warmer en droger en ze overwinteren daar graag en fourageren ook in de tuinen die er naast liggen.

Tegen de slakken is ook wat te doen. Over het algemeen zijn die er veel in de natte periodes, maar bij droog weer zie je ze niet. Dan zitten ze ondergronds. Er zijn mensen die slakkenvallen met bier gebruiken en anderen die weer slakkenkorrels strooien. Soms helpt het, soms ook niet.

Hetzelfde geldt voor rupsen; die kun je wel bestrijden, maar dan hebben de vogels die ze voeren aan hun jongen een probleem, dus plant liever een paar plantjes meer planten dat helpt ook.

Imker en bijen

In de vorige nieuwsbrief schreef ik dat we zoekende waren naar een nieuwe Imker. Laat nu het toeval zijn dat we een tuinlid die de cursus Imker is gaan volgen en al zover is dat hij zelf bijenvolken heeft staan op onze tuin.

Dit is Rob Honing en zijn mentor is Kenny Essers een ervaren imker die aan de overkant van de weg zit. We hebben reeds 4 bijenvolken en er gaan er op termijn meer komen.

Misschien wel op twee plaatsen in de tuin bv bij de kantine. Maar goed dat is wat voor de toekomst. Rob gaat via Ton Eussen onze secretaris een oproep doen om stekken van fruitstruiken te vragen. Dit is voor wat later in dit tuinseizoen want hij wil bij de bijen een en ander gaan aanplanten zodat de bijen bij slecht weer niet zover hoeven te vliegen maar ook om lekkere honing te maken.

Maar Rob gaat dit verder nog uit de doeken doen in de volgende nieuwsbrief.

Hoe begin je een volkstuin

Als je een nieuwe volkstuin begint kan de taak, die voor je ligt overweldigend zijn, zeker als het onkruid het best gedijt.

Waarmee moet je beginnen?

Het beste resultaat verkrijgt je door je ideeën goed te overwegen en alles van tevoren te plannen.

Wil je een kas opzetten?

- Houd om te beginnen rekening met de voorschriften in het Huishoudelijk Reglement van VTV De Heeg.
- Een kas dient te staan op een vlakke, waterpas ondergrond.
- Zorg ook, dat er genoeg ruimte is om eromheen te lopen voor het reinigen en onderhouden.
- Als je tuin grofweg in zuidelijke tot oostelijke richting loopt, plaats je je kas het best met de nok lopend van oost naar west.
- Als je tuin echter grofweg in noordelijke t.o.v. westelijk richting loopt, laat de nok dan van noord naar zuid lopen.
- Hiermee bereik je maximale zonneschijn en een hogere oogst.

Bekijk de natuurlijke elementen in je tuin

Het is noodzakelijk te weten, aan welke weersomstandigheden je tuin blootgesteld wordt

- Welk traject legt de zon af ten opzichte van je tuin?
- Waar is er wanneer schaduw van bomen, heggen, of hekwerken?
- Is er een krachtige overheersende windrichting, die je grond snel laat drogen, of je oogst kan beschadigen?
- Zijn er vorstzakken in bijv. een hoek van je tuin?

Een gesprekje met je burens kan je hierover nuttige informatie geven. Kijk ook gedurende het jaar, wat je burens succesvol verbouwen.

Je zult moeder natuur niet kunnen veranderen, maar je kan wel rekening houden met bijv.:

Een winderige plek

Plant bessenstruiken, die een wind-barrière vormen, plant niet te hoge planten, of breng voldoende ondersteuning aan rond hogere planten.

Om snel uitdrogen van de grond tegen te gaan, kun je je bodem met mulch materiaal bedekken, en veel organisch materiaal in de grond te mengen voor het zaaien of planten.

Een natte plek

Verbeter de drainage, door de bodemstructuur te verbeteren. Vooral organisch materiaal aan de grond toevoegen.

Een droge plek

Net zoals bij voorgaande helpt het om organisch materiaal in te brengen en vooral ook een dikke laag mulch aan te brengen op de grond

Doe beslist aan gewasrotatie

Om de gezondheid van je grond en gewassen te behouden, zul je ieder gewascategorie (zie tabel) ieder jaar op een nadere plek moeten plannen.

Sommige meerjarige gewassen vallen buiten dit rotatieschema, zoals asperges, aardbeien, bessenstruiken, etc.

We onderscheiden de volgende vier gewasgroepen:

Koolsoorten

Alle koolsoorten, rapen, koolrabi's, broccoli, spruitjes, etc.

Peulvruchten

Alle soorten erwten, peulen, bonen, incl. sojabonen

Wortel/knolgewassen

Uien, prei, knoflook, sjalotten, bos/lente uien, wortel, pastinaak knol- en bleekselderie, venkel

Aardappels en neutrale gewassen

Naast de aardappels behoren toe deze groep rode biet, zoete maïs, alle slasoorten, spinazie, snijbiet, courgettes, etc.

De volgorde van de gewasrotatie is ook heel belangrijk, omdat bepaalde gewasgroepen bepaalde voedingsstoffen, die de voorafgaande gewasgroep in de grond achtergelaten heeft, nodig hebben, of net niet verdragen.

	Bed 1	Bed 2	Bed 3	Bed 4
Jaar 1	Aardappels & neutrale gewassen	Koolsoorten	Peulvruchten	Wortel/ knolgewassen
Jaar 2	Wortel/ knolgewassen	Aardappels & neutrale gewassen	Koolsoorten	Peulvruchten
Jaar 3	Peulvruchten	Wortel/ knolgewassen	Aardappels & neutrale gewassen	Koolsoorten
Jaar 4	Koolsoorten	Peulvruchten	Wortel/ knolgewassen	Aardappels & neutrale gewassen

Wat zijn makkelijke gewassen om een groentetuin mee te beginnen?**Rode biet**

Die bestaan ook in andere kleuren, die overigens hetzelfde smaken

Tuinbonen

Zaai deze in maart/april, om het minste last van zwarte bladluis te hebben

Snijbiet	Deze zijn in attractieve kleuren verkrijgbaar, ziet er goed uit en smaakt goed.
Stamsperziebonen	Deze kiemen in de regel goed en nemen minder plaats in, dan de lagere varianten
Prei	Zomerprei en winterprei gedijen beide goed in ons klimaat.
Sla	Zowel kropsla, als snijsla geven de hele zomer malse blaadjes
Uien	In maart poten, tegen het eind van de zomer oogsten en houdbaar tot het einde van het jaar.
Oriëntaalse groenten	Zaaien vanaf augustus tot eind september geeft oogst tot het einde van het jaar.
Radijs	Er zijn zomer en winterversies. De zomerversie bij voorkeur elke 4 weken zaaien, om doorlopend te oogsten. De winterversie wordt gezaaid tegen het eind van de zomer en blijven lang in de grond.
Erwten	Verdragen veel organische mest en brengen stikstof in de grond.
Courgette	Doet het met voldoende water en mest bijna altijd goed.

Rattenplaag

Ik schreef iets over de woelrat/molmuis maar nu iets over de bruine rat. In onze tuin wordt de bruine rat de laatste tijd regelmatig gesignaleerd.

Deze zaten al op de kinderboerderij maar hebben zich daar uitgebreid en naar onze tuinen verspreid. Men heeft daar wel een en ander aan gedaan maar als er overal voer ligt en blijft liggen dan is het dweilen met de kraan open.

Gezien over de hele breedte van de kinderboerderij zitten ratten ook in ons tuincomplex. Er zijn velen die ze al hebben zien lopen waaronder ikzelf. Er zijn er ook die ze toen ze in de tuin bezig waren over hun voet voelden en zagen lopen.

We hebben een gesprek gehad met het bestuur van de kinderboerderij die hebben wel hun medewerking toegezegd, want ook zij willen ervan af.

Maar zoals eerder geschreven: als je voer laat slingeren veroorzaakt je je eigen problemen.

We hebben nu zelf de gemeente gebeld en de alom bekende Maastrichtse rattenvanger Olieslagers is donderdag 28 juni geweest en komt terug indien nodig om er wat aan te gaan doen. Laten we hopen dat ze uiteindelijk bij ons wel gaan minderen.

De tijd zal het leren.

Kantine

Binnenkort krijgt onze kantine een air fryer. Het bestuur heeft besloten iets te doen voor de vaste bezoekers van de kantine en het terras.

Hiermee kunnen niet alleen broodjes snel afgebakken worden, maar men kan ook een portie bitterballen en soms een snackmix, of vlammetjes serveren.

Daarnaast kan men tegen betaling een portie bitterballen bestellen.

Het assortiment zal later definitief worden bepaald. Er is overleg geweest met alle kantinepersoneel en iedereen kan zich hierin vinden.

Kom naar de kantine en wie weet wat er allemaal voor lekkers wacht.

Onze jaarlijkse BBQ is zaterdag **25 aug 2018**. Dit stond reeds in het jaarplan maar men heeft onlangs meermaals navraag gedaan.

Er komt hierover nog een uitgebreid schrijven van de kantinedames.

Verenigingswerk

Ieder tuinlid onder de 70 jaar heeft jaarlijks de verplichting om verenigingswerk te doen. Dit kan b.v. zijn: de groenhoop ophogen, groen opruimen, paden bijhouden, etc. In het reglement staat dat dit 3x3u is. Meestal gebeurt dit op de zaterdag. In het verleden werden elke zaterdag mensen opgeroepen maar omdat het werk geen 3 uur was hebben we meegedeeld dat we alleen mensen oproepen als het nodig is.

Nu is het een paar keer nodig geweest en daarbij zijn er bar weinig mensen komen opdagen. Met één persoon gaan we geen tuinwerk doen en dat blijft dus liggen.

We houden bij wie bij regelmatig niet komt en daar zal binnenkort een gesprek mee plaatsvinden.

Omdat we als bestuur niet willen dat het tuincomplex er slecht bij ligt, zullen we alsnog een oproep doen en we hopen dan wel voldoende mensen te vinden.

Kanten maaien

Ieder tuin-lid is verplicht ca. 40 cm voor de tuin zelf te onderhouden omdat de grasmaaier er niet bij komt. Er zijn tuinen waar dit wel gebeurt en ook waar het niet gebeurt met het gevolg dat er onkruid en distels groeien, Die zult u echt zelf moeten verwijderen. Twijfelt u, kijk gerust eens in het reglement.

Wespenoverlast

Er zijn meerdere mensen die al een aantal jaren overlast hebben van wespen in de tuin, die daar hun nest maken en ook agressief zijn en steken. We zijn geen fan van bestrijdingsmiddelen, maar menen nu een uitzondering te moeten maken.

Wespenpoeder is een effectief bestrijdingsmiddel. Het wespenpoeder moet aangebracht worden bij de ingang van een wespennest. De werking van wespenpoeder dat u zelf kunt kopen bevat een lagere concentratie van de werkzame stof, dan professioneel wespenpoeder, waardoor het niet afdoende is voor een groot wespennest.

Er zijn diverse soorten wespenpoeder te koop die verschillende werkzame stoffen bevatten. Het professionele middel Permas D bevat permethrin. Het is verkrijgbaar in 400 gr en 5 kg

verpakking.

U kunt wespenpoeders voor consumenten kopen bij tuincentra en via het internet. Indien de kleine verpakking niet voldoende is, zouden de getroffen tuinders gezamenlijk poeder kunnen inkopen. Als u wespenpoeder wilt gebruiken op een wespennest, wees dan vooral voorzichtig en houd u aan de gebruiksaanwijzing!. Ondeskundig gebruik kan schade aan andere insecten veroorzaken. Gebruik het wespenpoeder alleen bij de ingang van een spouwmuur, of aan de nestingang en breng het wespenpoeder tegen het vallen van de duisternis aan, omdat de wespen dan het rustigst zijn. Het kan zijn, dat men meerdere keren poeder moet aanbrengen voordat de wespen sterven en later kunnen de wespen toch terugkeren.

We hebben hierover met de imker overlegd. Bij **correct** gebruik heeft dit volgens hem geen kwalijke gevolgen voor de bijen.